

Simon obsodil zlorabo "živilskih" znamk

Od poskusnega programa leta 1962 v obsegu 14 milijonov dolarjev je ta sedaj narasel na 6.6 milijonov dolarjev letnih izdatkov.

BLOOMINGTON, Ind. — Zakladnik tajnik William E. Simon je bil na konferenci Junior Achievement opozoril na obširno zlorabljanje v programu živilskih znamk. Program so začeli leta 1962 na poskusnem temelju v obsegu 14 milijonov dolarjev. Postopno je narasel v taki meri, da uživa od njega ugodnosti preko 19 milijonov ljudi in stane zvezno blagajno letno 6.6 milijonov dolarjev.

"Zakaj so zvezni izdatki eksplodirali?" je vprašal Simon in nato odgovoril: "Zato, bi dejal jaz, ker smo pripravljali naložiti vladi odgovornost za reševanje premnogih vprašanj, ki bi jih naj ljudje reševali sami."

Posebej je opozoril na položaj programa živilskih znamk, ki je na splošno zlorabljan. Tako je v nekem časopisu izšel ponovno oglas, ki poziva ljudi, naj se o koristijo s programom, četudi dosega njihov letni dohodek \$16,000. Oglas je objavljala Center of Public Information v Cantonu, Ohio, katerega vodja je Michael Freeman. Izšel je v majskih in junijskih številkah časopisa "Parade".

V Washingtonu, D.C., je Nacionalni Consumers Congress temu izjavil, da je "zaprepaden, da je Simon izbral pravne in lačne za krive inflacije in gospodarske zastoje".

Družine z \$16,000 letnega dohodka res ni mogoče šteti med "revne in lačne", pa četudi so cene hrane in vsega drugega v zadnjih letih močno narastle!

Kissinger za mednarodno izrabljanje oceanskih tal

MONTREAL, Kan. — Državni tajnik Henry Kissinger je na letni konvenciji Ameriške pravniške zveze govoril o vprašanih svetovnih morjih. Povedal je, da so ZDA pripravljene raztegniti obalne vode od sedanjih 3 na 12 milj, če bodo pri tem zajemale pravice proste plovbe skozi ozke morske prelive.

Prav tako so ZDA za razširitev obalnih voda, kar zadeva ribolov in izkoriščanje rudnega bogastva, na 200 milj, kot to že dolgo zahtevajo nekatere države Južne Amerike in čemur so se ZDA doslej vztrajno upirale.

Na konferenci za novo pravo o svetovnih morjih v švicarski Ženevi letošnjo pomlad so ZDA bile proti mednarodni organizaciji za izkoriščanje rudnega bogastva na oceanskih tleh. To so zahtevale male države, v prvi vrsti one, ki so proč od morja, da bi bile tako deležne morskega in podmorskega bogastva, ki je "last vsega človeštva". H. Kissinger je to stališče v svojem govoru v Montrealu sprejel.

Vremenski prerok

Delno oblačno in toplo. Najvišja temperatura okoli 83 F (28 C).

Novi grobovi

Anton Baraga
Po dolgi bolezni je v torek na svojem domu na 22250 Chardon Road umrl 87 let stari Anton Baraga, doma v Grahovem pri Cerknici v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA leta 1906 in bil v letih 1934-1971, ko je stopil v pokoj, lastnik in upravnik Baraga Winery na Waterloo Road. Pokojnik je bil med ustanovitelj Slovesnega doma na Holmes Avenue, bivši direktor North American Banke, član ADZ št. 59, ABZ št. 71, Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu, Euclid Rifle Cluba in St. Clair Rifle Cluba. Zapustil je ženo Antonijo, roj. Sivec, hčere Mrs. Anton (Frances) Zagar, Mrs. Raymond J. (Josephine) Magayna, Mrs. Otto (Albina) Zimmerman, sina Anthonyja J., vnukinjo Nancy Domiano, vnuka Jamesa, bratje Frank, Matt, Jack, Rudy ter sestre Marija Znidarsic in Margaret so že vsi umrli. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na pokopališče Vernih duš. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder nočjo ob sedmih.

John Jelnikar

Po dolgi bolezni je umrl preteklo nedeljo v Euclid General bolnišnici John Jelnikar s Pawnee Avenue, rojen v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA kot mlad fant, bil 25 let zaposlen pri Kline Spring Co., dokler ni pred 20 leti šel v pokoj. Zapustil je ženo Louiso, roj. Bradac, hčer Mrs. Jennie Troha in vnuka Steva. Deset bratov in sester je umrlo pred njim v Sloveniji. Pokojnik je bil član KSKJ št. 25. Pogreb je bil včeraj iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. na pokopališče Vernih duš.

Philomena Tscherner

V Lake County Community Hospital East je umrla 61 let stara Philomena Tscherner s 462 E. 314 St., roj. Hrick v Clevelandu, žena Louisa, mati Roberta, Johna, Mrs. Richard (Mary) Oberacker in Williama, stara mati Janet, sestra Edwarda in Georgea Hrick-a ter pok. Josepha Herrick-a. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.30, v cerkev Brezmadežnega Spočetja v Willoughby ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš v Chardonu.

Poslanik Saxbe proti mešanju ZDA v Indijo

Poslanik William B. Saxbe je izjavil, da se ZDA ne mešajo v notranje zadeve Indije, in bo takoj odstopil, ko bi dognal, da to ni res.

NEW DELHI, Ind. — Poslanik ZDA William B. Saxbe se je po 6 tednih vrnil na svoje mesto v Indiji, kjer je v zadnjih tednih bilo veliko pisanja in govorjenja o vmešavanju ZDA v indijske notranje zadeve. Poslanik je predsednici vlade Indiri Gandhi izjavil, da se ZDA prav nič in na noben način ne mešajo v indijske razmere. Zagotovil jo je, da bo takoj odstopil, ko bi dognal, da to ni res.

W. B. Saxbe je dejal novinarjem, da je dobil od vseh najvišjih mest v Washingtonu zagotovilo, da se ZDA na noben način ne mešajo v notranje zadeve Indije. V Indiji med tem stalno kažejo na CIA in jo dolže podpiranja odpora proti vladi, ki da je to privedlo do proglašanja izrednega stanja 26. junija.

V vodilni plasti javnosti v ZDA se med tem vodi razprava, ali je boljše, da se ZDA strogo drže načela nevmešavanja v notranje zadeve ali pa da se posvoji v vsej odločno zavzemajo za spoštovanje človeških pravic in svobod. Državni tajnik H. Kissinger je za dosledno nevmešavanje, njegovi nasprotniki pa trdijo, da tako stališče na dolgo roko ZDA samo škoduje.

Odnosi ZDA s Kubo se ne bodo spremenili preko noči

WASHINGTON, D.C. — V Beli hiši so vrnitev \$2,000,000 Southern Airways, ki jih je ta plačala ugrabiteljem leta 1972, ki so pobegnili na Kubo, pozdravili in jo označili za znak dobre volje Fidela Castra.

Pot do ureditve odnosov Kube z ZDA je vendar še dolga. Treba je rešiti vprašanje ameriške zasežene imovine, ki jo cenijo na 1.8 milijona. Poleg tega drži Castro še vedno nekaj ameriških državljanov v svojih ječah.

Debeluhi in debeluhinje
Med belim prebivalstvom ZDA je debeluhov še enkrat toliko kot debeluhinj, med črnim pa prav obratno.

Ford bo šel na Kitajsko, ne gre pa letos v Indijo
WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA je bil namenjen jeni na Kitajsko in v Indijo. Trdijo, da bo na Kitajsko po vsej verjetnosti šel in da tam lahko računa z dobrodoščico, četudi ZDA še vedno vzdržujejo redne stike z nacionalno kitajsko vlado na Formozi.

Obisk v Indiji je bil med tem zaradi uvedbe izrednega stanja in omejevanja demokratičnega reda odločen za nedoločen čas.

Tujci zapuščajo Saigon

Tujci, zlasti Francozi, ki so ostali v upanju, da bo mogoče nadaljevati poslovanje po starem, so spoznali svojo zmoto in odhajajo.

BANGKOK, Taj. — Francoska vlada je najela letala, ki odvažajo francoske državljane in njihove družine, pa tudi druge tujce iz Južnega Vietnama. Prvo letalo je odletelo iz Saigona v torek s 73 tujci in njihovimi družinami. V glavnem gre za zahodnjake, ki so upali, da bo mogoče v novih razmerah nadaljevati staro poslovanje ob nekaterih prilagoditvah. Izkazalo se je, da to ni možno.

V prvi skupini, ki jo je odneslo letalo Caravelle, so bili med pripadniki 10 narodnosti tudi trije Amerikanci. Eden od njih je bil jezuitski duhovnik rev. Aram J. Bera d iz Bostona, Mass. Vsi so dejali, da so veseli, ko odhajajo iz Južnega Vietnama.

Ti, ki so prišli v zadnjih dneh iz Južnega Vietnama na Zahod, pripovedujejo, da so tamkajšnje oblasti pred težavnimi gospodarskimi in političnimi vprašanji, ko med prebivalstvom ni pravega sodelovanja. Tujci opazovalci položaja so jim zato neprijetni in se jih hočejo znebiti čim prej. Ko teh ne bo več, bo mogoče rabiti za izvajanje načrtov "odločnejša" sredstva.

Nov svetovni rekord v teku na 1 miljo

GOTEBORG, Šved. — Na tukajšnjem svetovnem lahkoatletskem tekmovanju je Novozelandski John Walker pretekli torek postavil nov svetovni rekord v teku na 1 miljo — 3 minute, 49.4 sekunde. Kot prvi znani človek je pretekel eno miljo v času izpod 3 minut in 50 sekund.

POGAJANJA MED IZRAELOM IN EGIPTOM SE BLIŽAJO K USPEŠNEMU ZAKLJUČKU

Posredovanje ZDA pri pogajanjih med Izraelom in Egiptom o novem delnem umiku Izraela na Sinaju kaže na uspeh. Obe strani sta se približali v vseh vprašanih, treba je sporazum le še točno določiti in rešiti preostale razlike. Napovedujejo, da bo državni tajnik Kissinger odletel 20. avgusta na Srednji vzhod odstranjevati še zadnje ovire, kar naj bi bilo doseženo do konca tega meseca.

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Henry Kissinger je v zadnjih 24 urah sprejel poslanca Izraela Simčo Dinitza kar dvakrat, ko so pogajanja o dogovoru med Izraelom in Egiptom prišla v končno razdobje in sta jih baje obe strani odločeni privesti čim prej do uspešnega zaključka. Zadnji sestanek Kissingerja z Dinitzom je predložil prvi in je hotel na njem dobiti izraelski odgovor na zadnje egiptске predloge. Dinitz je po sestanku s Kissingerjem dejal novinarjem, da je "težko, če ne nemogoče" označiti sedanjo diplomatsko dejavnost, pa dodal, da dejstvo, da delajo skupno, govori samo za sebe.

Henry Kissinger je po neuspehu, ki ga je doživel pri posredovanju med Izraelom in Egiptom letošnjo pomlad, postal previdnejši. Tokrat ne pojde na Srednji vzhod odstranjevati njihovih težav, dokler ne bo prepričan, da mu bo to uspelo odstraniti. Pritisk ZDA za "preoceno položaja na Srednjem vzhodu", ki jo je po polomu Kissingerjevega posredovanja v preteklem marcu objavil predsednik Ford, je dosegel svoj cilj. Izrael je začel popuščati in ZDA so ga za to pripravljene nagraditi z odobritvijo njegove prošnje za dobave orožja in gospodarsko pomoč.

Pogajanja med Izraelom in Egiptom po posredovanju ZDA so prešla sedaj v zaključno razdobje. Načelno je dogovor dosežen, treba je urediti le še njegove podrobnosti. Zato sta prišla v Washington ta teden dva zastopnika vlade Izraela, ki bosta vsodelovanju s strokovnjaki ZDA sestavila besedilo dogovora. V okviru tega se bo Izrael umaknil dalje proti vzhodu na Sinajskem polotoku, ki ga je zasedel v junijski vojni 1967. Obdržal bo le skrajna vzhoda

Iz Clevelanda in okolice

Severovzhodni
Ohio osmi v ZDA—
Področje Velikega Clevelanda je bilo raztegnjeno na Akron in Lorain-Elyria kot nova Standard Consolidated Statistical Area - SCSA in se s tem po velikosti prebivalstva, kupne moči in dohodkov povzpelo na 8. v vsej deželi. Na njem živi skupno preko 2.9 milijonov ljudi z 961,200 gospodinjstvi in s kupno močjo preko 15 milijonov dolarjev.

Uspehi se bodo pokazali v 12 do 18 mesecih?

V torek je bil objavljen nov načrt za ureditev sredine mesta, ki bi naj tega poživil in mu pritegnil nove prebivalce, kot tudi kupovalce in obiskovalce. Njegovi zagovorniki trdijo, da ga bodo delno uresničili že v 12-18 mesecih. Zastopniki posameznih mestnih okrožij se pritožujejo, da mesto ne kaže dovolj zanimanja za nje. Brez zdravljih mestnih predelov tudi še tako lepo urejeno mestno središče ne more uspevati!

Pozdravi—

S potovanja po Baragovi deželi pošiljajo svojem znanecem preko AD pozdrave Corinne in Lud Leskovar, J. Grehorich, J. J. Zorc, Emma in Ed Kucic, narodni predsednik KSKJ, Fred Orehek in Agnes Rufus.

Piknik Slovence

šole pri Sv. Vidu—
Slovenska šola pri Sv. Vidu vabi v nedeljo, 17. avgusta, na Slovensko pristavo na svoj piknik.

Obisk v uradu—

Včeraj so se zglasili v uradu AD inž. J. Zelle ter g. Franc Kranjec iz Topola na Notranjskem s sinom Stankom, ki je že nekaj let v Torontu v Kanadi. J. Zelle je F. Kranjca, s katerim sta v sorodu, obiskal v Sloveniji, ta pa mu je sedaj ko je prišel obiskat sina v Torontu, vrnil obisk v Clevelandu. Hvala za prijetno kramljanje, ki je moralo žal zaradi pčičega časa biti le kratko!

Še vedno ugibljejo o zdravju L. Brežnjeva

WASHINGTON, D.C. — Sovjetski partijski voditelj Leonid I. Brežnev je po zaključku evropske varnostne konference odšel na odmor na Krim, kjer je zadnje dni sprejel partijskega voditelja Českoslovaške Gustava Husaka in skupno z njim ob koncu njunih razgovorov izjavil, da se bosta obe državi prizadevali za izvajanje helsinške deklaracije. Med tem na Zahodu ugibanja o zdravju Brežnjeva še vedno krožijo. Različni opazovalci so različnega mnenja. Ko nekateri trdijo, da se je Brežnevu poznalo pri govoru, da nekaj ni z njim v redu, je predsednik ZDA Ford dejal, da je njemu Brežnev izgledal "odlično".

Detenta ugodna za uspeh revolucij

WASHINGTON, D.C. — Nasprotniki detente opozarjajo na izjave sovjetskega partijskega ideologa Mihaila Suslova. Ko je zadnjič razlagal položaj v svetui, je opozoril na "naraščajočo možnost revolucij po vsem svetu". Dodal je, da je njihov uspeh možen le ob nadaljevanju bil nemški napad zlomljen. "politične detente".

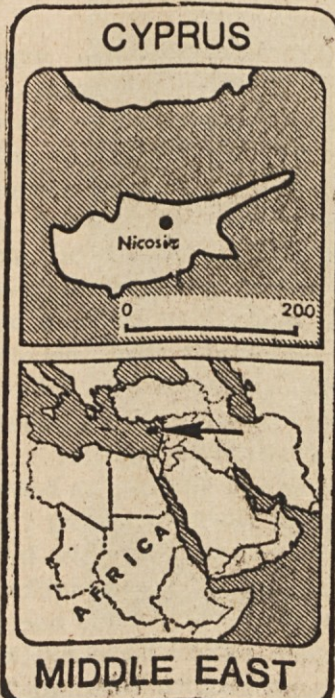
DEL CIPRSKIH GRKOV SE UPIRA POMIRJENJU S TURKI

NIKOZIA, Ciper. — Nekaj grških organizacij, med njimi Socialistična stranka, je obdoločila sporazum, ki ga je sklenil v začetku meseca avgusta na Dunaju Glafkos Klerides z voditeljem ciprskih Turkov Raufom Denktashem. V okviru tega dogovora so se začeli te dni seliti ciprski Turki z južnega, po Grkih obvladovanega dela otoka, na severni, po turški vojski zasedeni del. Skupno se bo preselilo na sever okoli 9,000 otoških Turkov, tja pa se bo vrnilo tudi okoli 900 grških beguncev.

Turki imajo zaseden severovzhodni del otoka, nekako 40% celotne otoške površine, med njimi najrodovitejši predel celega Cipra, ki je tudi gospodarsko najbolj razvit.

Rauf Denktash je na Dunaju pristal na to, da bodo Tur-

ki svoje zasedeno ozemlje zmanjšali, ni pa bilo določeno, v kolikšnem obsegu. Na Cipru živi okoli pol milijona Grkov in nekako 120,000 Turkov. Turki torej predstavljajo

jo nekako eno petino prebivalstva Cipra in bi torej imeli pravico le do ene petine njegove površine, nekako 20% in ne 40%, kot jih imajo sedaj zasedeni.

Predsednik Ciprske republike Makarios je proti delitvi otoka na dva dela, na grški in turški, ki bi naj tvorila vsak svojo državo, pa bil povezan v federacijo s šibko osrednjo vlado. Makarios je pripravljen priznati turškim naseljem le samoupravo v nekakem obsegu švicarskih kantonov. Ločene med seboj oze meljsko in majhne bi grška večina lahko obvladovala, to bo težje z enotnim in zemeljsko zaključenim področjem z lastno vlado in policijo.

Glafkos Klerides, predsednik ciprskega parlamenta, je prišel do zaključka, da je edina stvarna pot k reševanju spora pristanek na turško

zahtevo po razdelitvi otoka povezan s prizadevanjem, da se turški del čim bolj zmanjša v sorazmernem odnosu s številom obeh delov prebivalstva.

Socialistična stranka ciprskih Grkov je v posebni izjavi svojega voditelja Vassosa Lyssaridesa, tesnega sodelavca predsednika republike nadškofa Makariosa, označila dunajski sporazum za "spodkopavanje načela o sobivanju Grkov in Turkov". Sporazum sta obsodila tudi skupini "Nova ciprska družba" in "Ciper za Ciprčane".

Dunajski dogovor naj bi bil dopolnjen na novem sestanku Kleridesa in Denktasha v New Yorku 8. septembra. Klerides pogajanj ne more nadaljevati brez soglasja s predsednikom Ciprske republike Makariosom, ki je priznan voditelj otoških Grkov.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 124 Thursday, Aug. 14, 1975

Komunistični napor za osvojeitev Portugalske

Portugalska je revna, zaostala država na Iberijskem polotoku z okoli 8 milijoni prebivalcev. Zadnja od nekdanjih kolonialnih držav se je odločila tem priznati svobodo in se umakniti na svoje domače ozemlje. To je sorazmerno majhno in možnosti za preživljanje številnega prebivalstva so skromne, ker industrija ni razvita. Tako so sto in sto tisoči zaposleni v tujini, predvsem v Franciji. Ti pošiljajo domov svojim družinam denar za preživljanje in obnove domačij.

Portugalska je bila skoraj 40 let pod desničarsko avtoritarno vladjo, ki se ni dovolj brigala za gospodarski in socialni napredek. Neuspešna vojna v afriških kolonijah je rodila med vojaki nezadovoljstvo in končno privedla do zarote med oficirji, ki so avtoritarni režim 25. aprila 1974 vrgli. Na nesrečo so zmerni vojaški vodniki bili premalo spretni in so prevladali levičarski skrajneži, ki so se povezali s komunistično partijo, najboljšo organizirano politično skupino v državi.

Komunistična partija se je s podporo vojaške vlade poslala vodstva delavskih uni, s pomočjo katerih sedaj pripravljajo pot k polnemu prevzemu oblasti. Visoki revolucionarni svet, ki je organ širšega zbora Gibanja oboroženih sil, v katerem je 240 predstavnikov vojske, mornarice in letalstva, je izključil skupino 9 zmernih oficirjev, ki je nastopila proti uvajanju komunističnega režima na Portugalskem in se javno zavzela za večstrankarski demokratični državni red. Tako izgleda, da bo boj v vojaških vrstah prešel v javnost. Od njegovega izida zavisí bodočnost Portugalske.

Komunistične sile vodi sposobni in skušeni Alvaro Cunhal, ki je javno povedal, da ne da nič na volitve in volivne izide, da se komunisti na te ne bodo ozirali, ampak vodili politiko po svojih lastnih načrtih in s svojimi sredstvi. Za enkrat imajo s podporo levičarskih oficirjev v državi prvo besedo, pa četudi so pri volitvah dobili le 12.5% glasov.

Alvaro Cunhal je bil dolga leta v Sovjetski zvezi, kjer se je pripravil na šolal za priložnost, ki so jo pričakovali na Portugalskem. Dobre stike je ustvaril s Castrovo Kubo. Tam je bil že več mesecev pred preobratom na Portugalskem in se dogovoril v vseh podrobnostih za podporo Kube, "kadar bo čas dozorel". Tajno je bil Cunhal na Kubi v februarju 1974, ko so vojaki pripravljali svoj nastop proti režimu Marcella Caetana.

Levičarski vojaki so se tesno povezali s komunisti in preko njih s Castrovo Kubo, ki je portugalskim levičarjem postajala bolj in bolj vzor za lastno socialno revolucijo. Prišlo je do sodelovanja s kubansko General Intelligence Directorate, ki vzdržuje velik portugalsko govoreči brazilski oddelek. Ta ni imel nobenih težav pri vzpostavljanju zvez s Portugalci in sodelovanjem z njimi. Njegovi strokovnjaki so prišli na Portugalsko pomagat ustvarjati notranji varnostni aparat, ki ga je mogoče vsak čas spremeniti v tajno policijo. Po kubanskem vzoru so začeli ustanovljati "obrambne svete" po vsej Portugalski. Ti bi naj pomagali komunistom pripraviti popoln prevzem oblasti, ko bi čas za to dozorel.

Ti odbori imajo obliko oboroženih komandosov in je njihov namen strahovati nasprotnike in s silo zatreti vsak odpor proti nastopajočemu komunističnemu redu. Proti tem skupinam je bil obrnjen nastop protikomunistov v severnem delu Portugalske v preteklih dveh tednih, ko so na veliko krajev požgali in uničili komunistične urade, središča za prevzem oblasti in uvedbo komunističnega reda. Komunisti so sedaj začeli te svoje postojanke braniti z orožjem in imajo pri tem podporo varnostnih organov.

Pretekli mesec je bil na Kubi na daljšem obisku gen. Carvalho, poveljnik portugalskih varnostnih enot. S Castrovom je imel številne, obširne razgovore. General je znan kot hud levičar, celo skrajneži od večine pravovernih komunistov. On je skupno z Gomesom in Goncalvesom v "trojki", ki ima trenutno glavno oblast v rokah po sklepu Gibanja oboroženih sil.

Castro naj bi bil Carvalho obrazložil svoje stališče in svoje skušnje v uvajanju komunizma in komunističnega režima. Opozoril je na primer Čila, kjer so Allendeja vojaki odstavili, ko je mislil, da je že prevladal. Castro navede čilski primer kot dokaz, da se komunizma ne da uvesti po demokratični poti, treba je uporabiti silo. Zanj je bil Allende "bedak", ki je doživel, kar je zaslužil.

Svojemu portugalskemu gostu je Castro nasvetoval, naj omeje demokratiški proces, ukine svobodo tiska in besede, ukrote politične nasprotnike ter jih preplase v taki meri, da se ne bodo več upali oglašati. Opozoril ga je, da bo potrebna "množična mobilizacija" — kar pomeni komunistični nadzor nad vsakim naseljem, nad vsako soskoso — za izvedbo revolucije.

Gen. Carvalho je ambiciozen človek, o katerem trdijo, da bi bil rad portugalski Castro. Ko se je vrnil s Kube, je grozil, da bo "nasprotnike revolucije nagnal v areno za bi-koborbe in jih postavil pred skupine strelcev, kajti "ni na nesrečo možno izvesti socialistično revolucijo z izključno mirnimi sredstvi". Na povezavo s Kubo kaže obisk kubanskih načelnikov glavnih stanov vojske in vojne mornarice ter glavnega političnega komisarja vojske. Komaj nekaj dni po njihovem prihodu je vojaška junta začela čistiti vojaške vrste.

Fidel Castro je poslal na Portugalsko za poslanika enega svojih najzgodnejših sodelavcev in zaupnikov Francisca Astray, ki je v tesnih s stikih s sovjetskimi poslanikom Arnoldom I. Kalininom. Oba delata z roko v roki za zmago komunizma, ZDA razvoj le bolj opazujejo. K sreči so se voditelji socialističnih strank in vlad v svobodni Evropi odločili za trdno podporo svojih portugalskih tovarišev. To utegne Portugalsko le še rešiti.

BESEDA IZ NARODA

Za Baragov dan

EUCLID, O. — Končno se je dujemo, se mi zdi, da v duhovno daljšem razmotrivanju odločilo, da se Baragova proslava oddaljuje od tistega, kar je vrši v stolnici sv. Janeza Ev. Vsak s svojega vidika gleda in ima za svoje zagovarjanje svoj prav. Vsaj zame, da se je odločilo katedralo in popoldansko bogoslužje, bi sklepal, da je, kar odgovarja — pravilno! Res je, da so naša svetišča — Sv. Vid in Marija Vnebovžeta — obsežna, vendar dvomim, če so dovolj velika, da bi v svoje okrilje sprejela ta dan vse udeležence, ki bodo prišli. In še, da bi bilo na dveh krajih: liturgija v eni, kulturna prireditve v drugi fari, se mi zdi, da je preveč razdrojeno. Tako, če se pa oboje — čeprav ne med slovenskimi ustanovami — izvrši v enem kraju, bo to veliko bolj enotno in strnjeno v celoto.

Nič nisem prej o tem mislil, da se Baragova proslava, napovedana za letos v Clevelandu, izvrši ravno ob 40-letnici — 21. in 22. sept. 1935 — ko je ob otvoritvi v Jugoslovanskem kulturnem vrtu bil odkrit Baragov spomenik. Smem trditi, da za Slovence v Clevelandu zenit, ko je bil "najvišji dan". Ne preje ne pozneje ni število udeležencev doseglo tega. Samo v povorci, ki se je pričela na 55. cesti in St. Clair Avenue, je bilo okoli 25.000 ljudi, ki so manifestirali svojo narodnost in slavili delo, ki ga je Slovenec škof Irenej Friderik Baraga izvršil. Domo-vino in dejanja, ki jih je ome-njeni storil v Sloveniji, je zastopal škof dr. Gregorij Rožman. Svoj obisk je dopolnil še z udeležbo na Evharističnem kongresu za Ameriko, ki se je naslednji dan, 23. sept. 1935, pričel v Clevelandu. On je odkril Baragov spomenik. Ameriko in delo, ki ga je škof Baraga v tej deželi opravil, je zastopal clevelandski pomožni škof dr. James McFadden (pozneje prvi škof novoustanovljene škofije v Youngstownu, Ohio). Ta je blagoslovil spomenik. Bilo je navdušenje naroda, kot ga nismo doživeli. Obsežno (148 strani) Spominsko knjigo je za ta dogodek uredil pokojni Jože Grdina. Ostala bo po mnogih avtorjih in številnih slikah spomin na ta zgodovinski dogodek slovenstva v Ameriki.

Ali je zgolj naključje, da letos v istih dneh — oziroma dnevu, 28. sept. — posvetimo, osredotočimo Baragu za 40-letnico svojo pozornost? Pred 40 leti smo hvaležni Slovenci v Kulturnem vrtu dali izraz spoštovanja in hvaležnosti vidno spomeniku; ne vem, koliko izmed nas je njegova duhovna veličina osvojila, da bi posnemali njegov zgled.

Živimo v najbolj kritičnih časih človeškega bivanja na zemlji. Bo, kar v tehniki z neverjetno spremembo osvajamo naravne sile, da pred enim stoletjem bi človek še — kar je danes dejstvo — sanjam sodil, da so fantazija. Teda, kar v gnotnem (materialnem) razvoju napre-

dujemo, se mi zdi, da v duhovno nem pomenu se pa na splošno oddaljuje od tistega, kar je za človeško srečo nujno! Kako danes potrebujemo — v primeru magnet, nase vleče kovino — da bi nas potegnil nase. Na žalost doživljamo, da slabi vplivi (zgledi) nas bolj in bolj vlečejo v smer uživanja, ki je danes za premnoge — smisel življenja.

Nič več zatajevanja — vse, kar strasti zahtevajo, zadovolji jim; pa tako, da se posledicam izognemo! To je filozofija našega časa. S strahom pričakujemo, kaj bo nam s tega modrovanja prinesla prihodnost? V tem, ko je porast zločinov iz dneva v dan pomnožena, saj v teh zlih dejanjih iščejo storilci svojo "srečo", se žrtve teh dejanj vprašujejo: "Kdo je kriv teh dejanj, ki se ponavljajo dnevno med nami?" Prilepili smo se k prahu zemlje, naše oči nič več nad seboj ne vidijo zvezd neba. Na vzore in ideale smo pozabili.

Tako z letošnjo Baragovo proslavo vzemimo si njegovo geslo, ki ga je kot vodilo vzel v svoj škofijski grb: Unum est necessarium. — Le eno je potrebno. Ker je imel oči uprte v večnost, je podvrgel vse napore, težave, ki jih je v življenju toliko srečal, da doseže ta cilj — večno srečo. Tako naj bi bil nam on luč v teh temnih dneh. Kar je v naši moči, storimo, da bo ta vzor postavljen na svetilnik vesoljni cerkvi. To je tudi namen letošnje Baragovega dne, ki bo v clevelandski katedrali. Če se drugi narodi: Madžari, Litvanci, poslužujejo, da v stolnici strnjeni kot narod manifestirajo (obisk kardinala Mindszentija), za vzore svojega naroda, sledimo tudi Slovenci, da pokažemo drugim, na kaj smo ponosni! Kot da bi Previdnost božja nam pokazala, imamo v našem škofu Most Rev. James Hickey-ju človeka, ki je v Rimu bil eden glavnih delavcev, ki so imeli za devoto Baragove beatifikacije v rokah. Uverjen sem, da njegovo zanimanje za to delo ni zmanjšano. Nedvomno bo tehtal — od naše udeležbe bo odvisno — koliko se mi sorojaki zanimamo zanj? Ker bo zastopnik iz domovine, učenjak in postulator za Barago v Sloveniji rev. dr. Vilko Fajdiga (škof Lenič bo zaradi bolezní odsoten) med nami in še marquetteški škof Salata, se pričakuje tudi iz bližnjih in daljnih slovenskih naselbin iz vse Amerike več udeležencev, se že danes pričnemo zanimati Slovenci v Clevelandu, da bomo z Baragovim dnevom 28. sept. proslavili 40-letnico odkritja Baragovega spomenika s tem, da se ob 2.30 popoldne v stolnici udeležimo sv. maše.

M. T.

Med fanti več poškodb na očeh

LOS ANGELES, Kalif. — Fantje imajo trikrat toliko poškodb na očeh kot dekleta, kažejo podatki v tujakšnih šolah.

Droblinice z lemonskega hribčka

1. Ženska modrost.

Nedavno tega so imele "Women Today" zborovanje v Mount Mary College, Milwaukee. Med drugimi govorniki se je posebno proslavila s svojo modrostjo sestra Dorothy Donnelly, profesorica teologije na Jezuitski šoli teologije v Berkely. Najbrž nimajo tam tako učenih profesorjev, da jim je morala ta modra sestra na pomoč. Na zborovanju je povedala nekaj tako zanimivega, da moram še čitateljem AD napraviti nekaj veselja — take modrosti ne slišimo vsak dan... vsaj jaz se nisem nikoli kaj takega čitala.

S. Dorothy je prepričana, če bi bil Jezus rojen okrog l. 2000, kateremu se počasi bližamo, bi morda prišel na svet kot ženska. Da se je rodil kot moški, so bile krive kulturne razmere Judov. Judovska kultura je zahtevala moža-Odrešenika. (In Bog, seveda, se je moral ozirati na te judovske kulturne, ko je delal svoje načrte). Mož-Odrešenik je seveda tudi izvolil za svoje pomočnike moše, apostole. Ženske bi takrat ne bile mogle potovati po svetu in oznanjati evangelija. Zdaj je vse drugače, zdaj lahko postanejo tudi ženske duhovniki. Če so že v vseh drugih poklicih, bodo še v tem. Saj že duhovniki zbirajo podpise za to... Ali niso modre te moderne nune? Salomon naj se kar skrije pred njimi. (Videla sem sliko tega ženskega bogoslovca. Ima pričekno kot afriški "bushmani", seveda brez pajčolana. "Američke nune mislijo s svojo glavo," je bil članek v "Družini". Bogoslovec s. Donnelly je dokaz za to. Pika.

2. Srce Jezusovo, sprava za naše grehe.

O grehu danes malo govorijo, malo pišejo — zato pa tem bolj grešijo. Saj se še v nekaterih katoliških šolah izogibljuje te besede. Vse je bolj usmerjeno v socialna vprašanja. A vendar greh je, je bil in bo. Saj se je Jezus zato rodil, da bi rešil svet greha. In tudi posameznike — mene, tebe, njega...

Grehi! O te strašne reči! Koliko jih je, ki nas obtožujejo! Brez števila...

Poglejmo v knjigo preteklosti našega življenja. Kaj je tam napisano proti nam? Takoj na prvi strani vidimo zapisano z debelimi črkami: Izvirni greh. Ze samo to je dovolj, da se vzemirimo. Ni malenkost, čeprav nismo mi zagrešili. A škoda duhovna je velika. Koliko sitnosti, trpljenja po vsem svetu je že povzročil. In smrt povzru! Da tako lahko pademo, gre precej na račun izvirnega greha, to je ena njegovih posledic. Čeprav je nesreča za nas, vendar lahko imamo dobiček od te izgube po Kristusovem odrešenju. "Ves dolg plačan," citamo na prvi strani življenjske knjige. Kdo je plačal dolg? Jezus s svojo odrešilno Krvjo — ko smo bili krščeni. Glede prve strani naše življenjske knjige lahko brez skrbi zadihamo. Vse plačano!

Zdaj lahko listamo naprej. Kakih 6 let — vse prazno. Na kakih 2190 straneh — nobenih dolgov... Sedaj pa le počasi naprej... Tu je nekaj zaznamovanega: nesposljliva beseda matere, preprič z bratom, laž, ukra-del en krajcar, neubogljivost, pase mulo, kletvica grda besede, jezca, požrešnost, nevoščljivost, ljubosumnost, bahavost, nečimurnost — o, počakajmo malo, strani se polnijo... Dolgovi na 500 straneh, na 5.000 — straneh. Kake vsote! Saj jih je kar za celo enciklopedijo! In naše življenje ni vredno toliko, da bi poplačali dolg samo ene življenjske strani. Kako naj torej plačamo dolg na 10.000, na 100.000 straneh? Kako velik dolg!

Kdo ga bo plačal? Če ne bo plačan, nas čaka pekel. Tu ni nobenih izjem. Tudi svetniki rabijo nekoga, da plačuje njih dolgove. Če torej mislimo, da nam ni treba skrbeti, kako poplačati vse dolgove, se varamo. Pikel je čaka sv. Pavla, sv. Terezijo ravno tako kot nas največje grešnike, če bi ne bili imeli Srednika in se spokorili. Večji kot je svetnik, tem bolj se zaveda svoje grešnosti in lahko govori s sv. Pavlom: "Sem največji grešnik."

Pikel nas čaka! Kaj naj storimo? Rabimo nekoga, ki je božja Oseba, da nas odreši krivde. Če ne priznamo, da res rabimo Jezusa in njegovo odrešenje, njegovo milost, ne bomo dosegli zveličanja. On je dejal, da je prišel odrešiti grešnike, to je tiste, ki priznajo, da so grešniki. To je dejal farizejem, ki so bili veliki grešniki, pa so mislili, da so svetniki. Spomnimo se prilike o farizeju in cestinarju v templju. Če gremo kot grešniki k Jezusu, bo On postal naša sprava. Vse naše dolgove bo plačal s svojo Krvjo in njenim zaslužnjem, s svojim trpljenjem in s smrtjo na križu. Vse strašne muke je pretrpel, da bi spoznali, kako zelo nas ljubi in kako zelo želi, da bi bili rešeni krivde in kazni.

Ne pozabimo enega: Kristusovega trpljenja ne moremo razdeliti. Ne moremo reči: Malo je trpel zame in drugo za ostale grešnike. Vse je trpel zate, kot bi ne bilo nobenega drugega grešnika na svetu. To nam da misliti: Vse te strašne muke — vse zame... Zakaj? Zato, ker je Kristus Bog in božjih del ne moremo deliti. Umrl je zate osebno! In nič bi ti ne pomagalo, ko bi tudi zopet trpel in umrl zate. Zato mu dolgujemo neskončno hvaležnost. Če mislimo, da je polovičarska služba k njegovi časti dovolj, potem so naši duhovni principi precej zmedeni. Smrt Odrešenika za nas moramo vzeti bolj resno. Če večkrat razmišljujemo o tem, nam bo s časom postalo bolj jasno, kaj to pomeni za nas...

Premišljevanje Kristusovega trpljenja je peč, ki razptopi naša kamenita srca in nas dvigne k večji ljubezni do Boga, ki je umrl iz ljubezni do nas.

Srce Jezusovo, sprava za naše grehe, usmili se nas!

3. V samostanu na hribčku imajo sestre duhovne vaje. Zadnjo noč je bilo sv. Rešnje Telo izpostavljeno. Sestre so se vrstile vso noč v adoraciji. Vem, da je vsaka imela svoj namen, ki ga je priporočala Gospodu v uslišanje — glavni namen vseh pa je bil: zadostovati presv. Srcu za vse žalitve sveta. Ker redovnice živimo z evharističnim Gospodom pod eno streho, je več kot prav, da tu in tam žrtvujemo kako urico spanja in jo preživimo v bližini tabernaklja. Upam, da je bil Jezus zadovoljen z žrtvicami sester. Naj bo presv. Hostija še nadalje naš magnet, ki nas bo privlačeval k sebi. Kam pa naj vleče srca redovnic če ne h Kristusu? Pa ne samo redovnice — tudi srca vseh katoličanov bi morala hrepeneti po božji bližini. Saj smo vsi ustvarjeni za nebesa; hodimo vsi proti istemu cilju, četudi po različnih potih. Hrana nas vseh na popotovanju, ki nam daje moč, da ne omagamo, je sv. Evharistija. Uživajmo ta Kruh, da bomo živeli. Prosimo ga, naj ogreje naša mrzla, mlačna srca, da bodo zagorela v nov plamen ljubezni do njega. Saj je ljubezen do Boga vstopnina v nebesa. Preskrbimo si jo v sv. obhajilu — dokler še imamo priložnost.

s. M. Lavoslava

Hladilniki še niso stari

Plinski in električni hladilniki, ki jih uporabljamo sedaj po naših domovih, so prišli v rabo prva leta po koncu prve svetovne vojne. Preje so bile v rabi ledenice, kjer je hlad dajal led.

IZ NAŠIH VRST

St. Boniface, Manitoba. — Spoštovano uredništvo! Lepa hvala za obvestilo. Takoj pošiljam naročnino za prihodnje leto in dva dolarja za tiskovni sklad.

Z Ameriško Domovino sva z ženo zelo zadovoljna, pa tudi mama jo rada bere.

Vsem pri Ameriški Domovini prav lep pozdrav in vse dobro v bodoče!

Anton Fonda

Cleveland, O. — Cenjeno uredništvo! Zopet je prišlo leto naokoli in treba je obnoviti naročnino.

Brez Ameriške Domovine midva ne bi mogla biti, zato prilagaja čak za eno leto, kar je več, je pa za tiskovni sklad. V listu je vse zanimivo za brati.

Pozdravljeni vsi skupaj in še na mnogo let!

Joseph in Mary Hrovat

Willowdale, Ont. — Spoštovani! Tukaj prilagam ček za nadaljno naročnino, deset dolarjev v pomoč našemu listu in v blag spomin na mojega nepozabnega moža.

Danes odhajam v staro domovino — po tako dolgem času.

Vsem pri Ameriški Domovini najlepše pozdrave!

Angela Peterlin

Rye, Colo. — Spoštovani! Hvala za obvestilo. Prav rada obnovim naročnino, saj nama Ameriška Domovina prinaša lepo in zanimivo branje v ljubem materinem jeziku.

Prilagava ček za enoletno naročnino, prevešek pa je dar za tiskovni sklad.

Lepo se zahvaljujema uredništvu in vsem sodelavcem ter dopisnikom za ves trud ter lepo pozdravljava.

S spoštovanjem

Stefan in Josephine Zorc

Toronto, Ont. — Spoštovano uredništvo! Čas poteka in izteka se tudi moja naročnina. Zato jo s priloženim čekom obnavljam za celo leto in prilagam dar za vaš tiskovni sklad.

Z Ameriško Domovino smo zadovoljni, je lep slovenski čevnik. En problem pa se večkrat pojavlja, namreč, da se list zatakne v pošto vrečo kar po več tednov, predno pride v torbo pismonošo za dostavo. Pa kaj hočemo!

Lepe pozdrave uredništvu, upravi in vsem čitateljem Ameriške Domovine!

John Jereb

Cleveland, O. — Spoštovani! Pošiljam ček za enoletno naročnino, kar je več, je v podporo listu.

Hvala za sem uredništvu, vsem sodelavcem, dopisnikom in poročevalcem, ki skrbje, da je list zanimiv in poučen.

Mistijski pomenki so zanimivi in potrebni, kajti so še druge ovce, ki jih je treba pripeljati k Jezusu.

Sestri Lavoslavi naj Bog stotero povrne za vse dopise, kakor tudi vsem drugim, ki pišejo v Ameriško Domovino.

Tudi angleška stran je potrebna. Kdo more našim tu rojenim zameriti, če jim angleščina bolj gladko teče? Jaz tudi angleški čel rada berem, ker večkrat pišem, kako je bilo pred 55 leti, ko sem prišla sem, in še preje. Uredništvu, upravi, vsem sodelavcem in naročnikom najlepše pozdrave in obilo božjega blagoslova!

Matilda Staric

Uničevanje hrane
WASHINGTON, D.C. — Povprečna družina v naši deželi odvzre v odpadke do 400 funtov hrane letno. Le redki mislijo pri tem na to, da je to strahoten greh, ko je na milijone ljudi vsak čas lačnih tudi v — naši deželi!

Kongres "Cerkve v stiski"

LONDON, Vel. Brit. — Letos je bil spet v Koenigsteinu blizu Frankfurta v Nemčiji od 24. do 27. julija v "Hiši srečanja". Vsebinsko je kongres izrazil iz besed: "Upor duha — meje nasilja." Začel je kongres škof Janssen iz Hildesheima. Spomnil se je škofa Kindermanna, ki je bil začetnik kongresov in jih je do sedaj vsa leta vodil. Spomnil se je tudi kardinala Mindszentyja, ki je obljubil, da bo imel za ključno mašo 27. julija, pa je preje umrl.

Kakor nudi svet žalostno sliko vojska, revolucij, ki zahtevajo veliko in krvavih žrtev, ko morajo narodi živeti pod nasilnimi vladami in ideologijami, tako vidimo na drugi strani spet znake, da je nastopila doba duha. Marsikje se spet vprašujejo o vrednotah materialne stvarnosti. Odprto je mnogo središč za duhovno obnovo, nastala so gibanja, ki vrednotijo meditacijo itd., kar dokazuje, da "človek ne živi samo od kruha". Kar tu ne dokazuje, da imata duh in svoboda še možnost nastopati v življenju in analizirati, do kje segajo meje nasilja. Vse to kaže odgovor na vprašanje, kaj moramo kot kristjani storiti z močjo duha v svetu polnem nasilja. Tako je že vabilo povedalo smisel tega kongresa.

V primeri s prejšnjimi leti je bilo stevilo udeležencev zelo visoko. Zadnji dan je dnevni bilnik povedal, da jih je 580 iz 32 narodov. Stevilo je začudilo tudi one, ki so mislili, da je zadnji kongres. Tudi udeležba pri predavanjih je vsak dan rastla, kar pove, da so bila predavanja zanimiva.

Prvi je predaval prof. dr. B. Schwarz iz Salzburga o temi: Duh in svoboda. Poudaril je, da tožbe in tarnanje ne koristijo. "Resnica vas bo osvobodila" je evangeljski nauk. V zmoti in laži postanemo sužnji, ako se ji ma podvržemo. Na vzhodu se je začel z zmoto marksizma, ki je ustvaril nasilne režime, ki se ohranjajo le s pomočjo laži. Katoliška Cerkve se je po koncilu tolika Cerkev se je po koncilu odpela in je zašla v nevarnosti.

Tudi duh je v krizi. Ne more svobodno delovati. Evangelij pove zgodbo o izgubljenem sinu. Moderne ideologije in filozofije hočejo popolno avtonomijo in zanikajo vsako odvisnost od Boga. Tako da more ob koncu človek sam sebi reči "Bog je mrtev".

Obenem pa izgubi smisel za resnico. Človek, ki izgubi smisel in ljubezen do resnice, postane vedno bolj nesvoboden, da mu je končno mogoče naložiti jarem prisilnega gospodstva. Le krščanstvo more biti integralna moč proti marksistični ideologiji.

Drugo predavanje o obnovi verskega duha je imel prof. dr. Heinrich Fries iz Muenchna. Povedal je, kako je že pred 30 leti teolog Bonhoeffer zapisal, da se bližamo popolnoma brezbožni časom. Predavatelj je opisal nekatere pojave v krščanstvu s posebnimi tendencami, vendar misli, da danes ni taka situacija. Zato lahko govori o obnovi verskega duha, saj se človek obrača k sebi, v svojo osebnost, k poedinemu, v notranjost, k vprašanju človekovega namena, in nudi etiko tudi ob problemih tehničnega sveta, lahko rečemo "čisto znanstvenega". Motivi so pripeljali do verske vsebine, saj ima človek možnost obrniti na sebe vse, kar spada pod pojem človeka. Vera je bila pod pritiskom, morda je zašla na stranpoti, ni bila uničena in ni izginila.

Dejstvo je, da človek ne more živeti ob sveta tehnike, ne more biti prisiljen, mu ne zadostuje potrošništvo, saj se takrat, ko so vsi znanstveni problemi rešeni, še začne življenjski problemi.

Predavatelj je poudaril, da se spet zbujajo vprašanja o namenu, da išče razloge in označi odnose

do celote. Tako pride spet vprašanje o Bogu in veri na vrsto. Sodobni človek je spregledal utopije in imanentno pričakovanje odrešenja. Tako je mogoče priti po visoko čiščenem optičnem napredku do meja razvoja.

Obnovo verskega duha dokazuje tudi več pojavov. Predavatelj opozarja na spremembe na univerzah, na to, da se mnogo ljudi ukvarja z vero in verskimi vprašanji, iščejo odgovora pri primitivnih religijah in pri verah na vzhodu. Morda naletimo na vprašanje zveze s krščanstvom, vendar vse kaže na življenjskost vere. Tudi za Kristusa in njegovo poslanstvo je danes veliko zanimanje, kot prica "Jezusovo ljudstvo". Tudi literaturni in modroslovje kažeta isto težnjo. Religija se je ohranila ob največjem pritisku, kot kažejo dela Solženicina. Tudi Taizé ima svoj pomen. In "Ognjiščarji", "Mali bratje in sestre" v duhu Foucauldovem. Končno najdemo karizmatične skupine in ekumensko gibanje.

Imeti moramo upanje, kot je naloženo Cerkev in kristjanov, upanje, ki ga kristjani pričujejo. Tako more tudi Kongres dati pota kako, doseči polnost krščanstva. Predavatelj je končal, da je "boljše prižgati drobno lučko, kot pa jeziti se nad temnim gozdom".

Gotovo pa je največ zanimanja in odobravanja zbudil referat Anatolija E. Lewitina Krasnova, ki ga je prevzel namesto zadržanega Vladimirja Maximova iz Pariza. Znano je, da sta oba šele zadnje čase prišla iz Rusije. Tako Maximov kot Krasnov moreta biti priče, da je nasilje osnova sovjetske oblasti.

Nasilje se izvaja direktno v smrtni kazni, v kazenskih taboriščih in psihiaterskih ustanovah, indirektno z odpustitvijo zaposlenja, uničenjem poklicne kariere in prisiljeno izselitvijo.

Po Marksu nasilje opravičujejo, da je "babica zgodovine". Je le babica, ki vedno novorojene uniči. Zgodovinski zgledi: inkvizicija, francoska revolucija, ruska revolucija (oktober 1917).

L. Tolstoj je bil silen nasprotnik vsakega nasilja. Odpor proti zlu je našel v evangelijih. Lk 22, 36-38 19, 27. Nasilje je zlo. Norma življenja je ljubezen. Človeka mora postati sram, ako bi rabil nasilje. Le takrat bi bila sila opravičena, če jo mora resnična avtoriteta v potrebi rabiti. V komunizmu je nasilje samo postalo norma in sistem.

Vojska je dovoljena, ko se narod upre napram roparjem in rabljam. Zgodovinski zgledi so: Ivana Arška proti Angležem, Nemci in Rusi napram Napoleonu, Rusi proti Tartarjem in Mongolom, proti poljski invaziji, pomoč balkanskim narodom pri osvoboditvi izpod turškega jarma. V drugi svetovni vojni so bili Rusi v boju proti osvajalcem. Od l. 1944 pa je Rusija postala roparsko imperialistična kot prica Madžarska l. 1956 in Češka 1968.

Krščanstvo pojmuje državo, ki ima oblast braniti človeka pred zločinci, Pet 2, 14, Rim 13, 1-4, Tit 3, 1. Zločini so proti življenju, proti lastnini, proti poškodovanju osebe.

Politično zločinstvo mora odpasti. Katarina II. je izjavila: "Na ideje ne morete streljati s topovi." Pasternak prav tako, "da prepira ne morete odločiti z železom."

Tudi zakon in norme morajo postati humanistične. Smrtno kaznen je treba odpraviti. Reči križ naj prevzame kontrolo nad ječami in nad metodami, ki počasi jemljejo življenje. Proti nasilju sedanjega časa so Tolstoj, Solovjev, Gandhi, M. L. King, papež Janez XXIII. in danes Saharow.

"Duh prinaša življenje, resnico in svobodo" je bila tema predavanja prof. dr. K. Forsterja iz

Augsburga. Duh je živa moč, ker je resnica. Kjer vlada duh, Kristusov, je svoboda. Tudi stara zaveza Sv. pisma isto izraža, nova zaveza se razlikuje v tem, da misli na darove sv. Duha, ki pomagajo človekovemu življenju v veri v Jezusa Kristusa. Duh je osebnostno enak Očetu in Sinu, Duh sv. Trojice je tudi Duh, ki nosi v božji moči resnico in svobodo zgodovine.

Apostol Pavel govori v 1. pismu Korinčanom o situaciji, da je veliko vernikov, ki se sklicujejo na darove sv. Duha, pa škodujejo edinosti. Pove jim o ločitvi duhov, o apostolskem izročilu in evangeliju, o Kristusovem nauku o delu in ljubezni, v kateri so verni odgovorni Bogu in Cerkvi. Za Janeza je Duh navzočega Boga pomočnik, Jezusov Duh.

Kristus sam življenje je podrl meje smrti v vstajenjem. Vendar je to življenje dano v spreminjenju smrti. Tako postane življenje dragoceno, saj ima možnost razvoja v novo življenje. O vprašanju nesmrtnosti človeške duše razni sistemi, politične odločitve, družbene ureditve ne ločijo dosti jasno. Do resnice moremo priti le, če smo jej pripravljeni sprejeti. Kot ne moremo v krščanstvu nadomestiti drugega Kristusa, tako tudi ni mogoče z življenjskim pogojem izključiti Duha resnice.

Kongres je zaključil p. W. von Straaten, ko je v svojem govoru postavil krščansko ljubezen proti nasilju. Sedaj so tudi nekateri cerkveni voditelji prepričani, da bo komunizem zavladal nad svetom, poskušajo po diplomatski poti se sporazumeti z največjim božjim sovražnikom, da bi vsaj nekaj cerkvenih struktur rešili.

Izkušnja pa uči, da le potrpiti s takimi ostanki Cerkev, da pride do časa, ko bodo tudi to izrabili v svojem boju proti Bogu. Zato ni treba nikakršnih kompromisnih škofov, ki so z zlatimi verigami priključeni na režime, ampak le apostole, ki preiskušeni v življenju oznanjajo evangelij z besedo in dejanji. Pozitivizem, ki prodaja človeške pravice za navidezen mir, je napačen in je proti pomanjkanju ljubezni, ker Jezus Kristus živi še dalje v svoji Cerkvi.

Vendar pa čeprav bi nas napadali s tanki in bi Rim pokrili z rdečimi zastavami, bo prišel čas, ko bo vse to minilo. Kot je Goliat padel pred malim Davidom, tako bodo padli pomočniki Kremlja. Portrete bodo nadomestile ikone. Tako je "špek-pater" končal kongres z velikim optimizmom.

Seveda so bile tudi druge prireditve. Pri vsakdanji maši je bila meditacija, zvečer služba božje besede, skupna molitev za vse narode, kulturni večer s koncertom klasične glasbe, posebni sestanki raznih narodov, kratki filmi in predvajanja skioptičnih slik.

Posamezni narodi so podali poročila o verskem stanju svojih dežel. Najprej je bilo poročilo za Hrvate in Slovence, ki

ga je podal Rudolf Grulich. Povedal je, kar nam je znano iz mednarodnega časopisja. Po udaril je boj za mladino, saj se režim boji, da vkljub ostremu boju mladine ni pridobil. Nadaljna poročila so obsegala Rusijo, Madžarsko, Slovaško, Češko, Poljsko, Baltične države, Ukrajino in Vietnam.

Tako je Kongres lahko ob koncu izdal posebno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

Cerkve živi v zavesti, da ji je Kristus obljubil sv. Duha kot pomoč. Ko Kongres govori, ne toži in obtožuje totalitarne režime, ki so ljudem vsiljeni. Z velikim spoštovanjem in občudovanjem: trdno izpričujemo, da tudi najhujše preganjanje in organizirana brezbožna propaganda ni mogla ugasniti tlečega stena vere, ki živi. Veliko je število mučencev in spoznavalcev. Priznanje vere je postalo vprašanje človeške in osebne eksistence.

Svobodo vesti in vere štejemo med največje moralne vrednote. Kjer so to svobodo spoštovali, se vidi iz tolerance, ki je zorela stotletja. Ob tej svobodi postanejo tudi meje nasilja vidne. Sistemi, ki so zgrajeni na nasilju, se odkrijejo v vsej nečlovečnosti. K temu ne sme svobodni svet molčati, saj molk pomeni krivdo.

Povsod so vidna znamenja poduhovljenja. Nasproti svetu, ki vključuje tehnični dovršenosti ni rešil človeških problemov, vstaja hrepenenje po "drugem svetu", po absolutnem. Kot pravi marksistični filozof Max Horkheimer, je to spoznanje, da se družba ne more živeti brez

transcendence, nadnaravnega, transcendence pa je duhovna. V priznanju resnice se more prav človeška skupnost uresničiti. Kjer zmota in laž postaneta orodje za oblast, mora nastopiti Duh, ki se jima upre. Da more duh pretresti svet, dokazujeta osebnosti kardinala Mindszentyja in Solženicina. Pozivamo Cerkev in svobodni svet, da zaradi Duha in svoje vere se socializirata za pomoč preganjanim in ponižanim.

Tako je bil zaključen 25. Kongres "Cerkve v stiski", ki bo zgodovinsko vključen med najbolj uspešne. Prihodnji je v l. 1976 od 22. do 25. julija v Koenigsteinu pri Frankfurtu v Nemčiji.

I. Kunstelj

Sen. Gurney oproščen

TAMPA, Fla. — Bivši sen. Edward J. Gurney, republikanec, ki je znan v javnosti zaradi obrambe bivšega predsednika R. Nixona pred senatnim preiskovalnim odborom, je bil pred meseci obtožen sprejemanja podkupnine, nezakonitih nagrad in krivega pričanja. Po dolgi razpravi je zvezna sodna porota odločila, da ni kriv.

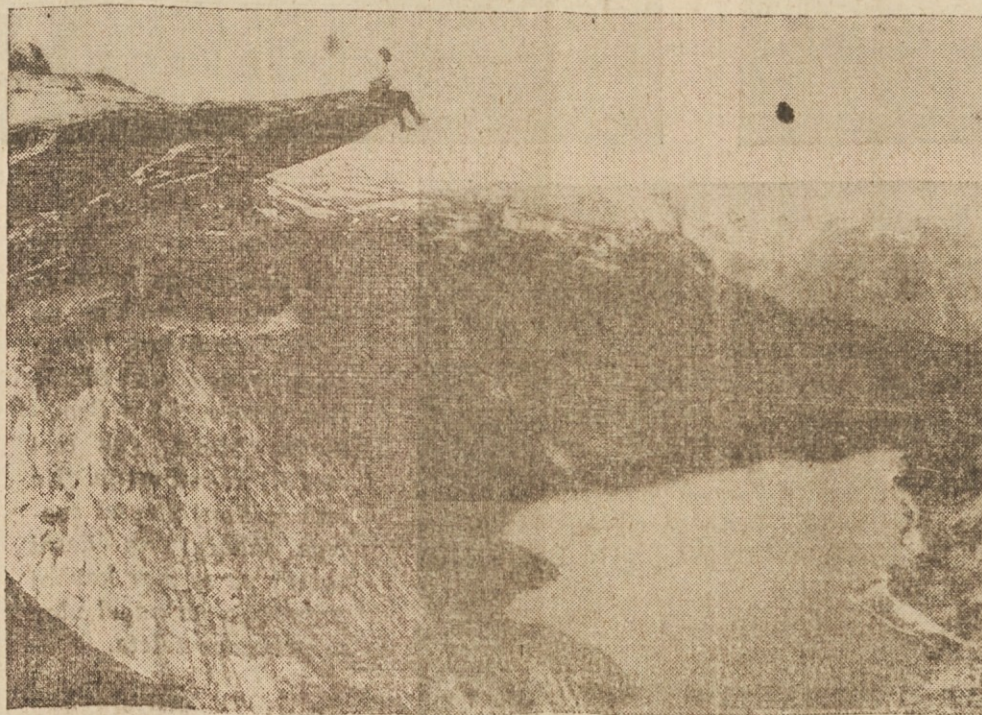
Po objavi odločitve porote je Gurney pripomnil: "Hvala nebesom za porotni sistem! Ti so me gotovo rešili iz kremljeve pravosodnega tajništva..."

V vodi so se udarili

BOSTON, Mass. — Črni in beli kopalci na South Boston morskem obrežju, v katerega oколci živijo pretežno Irce, so se v nedeljo spopadli v vodi. Sku-

PRI SONČENJU — Dekle v Rockefeller Centru v New Yorku si skuša s pomočjo zrcala pridobiti lepo rjavino na koži.

NEVARNI SEDEŽ — Izletnik se je vsedel na "Trollov jezik" nad jezerom Ringedal pri Hardangerfjordu na Norveškem. Razgled od tam je lep, sedež pa nekaj ne preveč varen za tiste, ki se jim rado v glavi vrti.

MALI OGLASI

EUCLID CLEVELAND AREA NEWER HOMES

four charming split level, every inch quality, three bedrooms, formal dining, 1½ bath, family room. All carpeted. 2 car garage. Central air. Close to many schools. Mid 40's.

PRECISION REALTY

461-6196 884-6500

For Rent

4 Rooms and Bath. Euclid area. Call after 6 p.m. — 481-8196.

(129)

V NAJEM

stanovanje z tremi spalnicami, vse na novo dekorirano, moderno, spodaj, na 8404 Carl Ave. spodaj. Se lahko takoj vselite. Kličite 391-3320.

—(125)

FOR SALE

single 3 bedrooms in Euclid, living room, kitchen, full basement, 1½ car garage. Aluminum siding. New carpeting. Painted & renovated. New room. At 20430 Tracy Ave. or call 692-0740 from 8 to 2:30 p.m. or weekends any time. Upper 20's.

—(125)

BY OWNER

Brick 3 bedroom Colonial in St. Christine parish First floor family room and central air condition. Call 732-8224 or 486-2432.

—(125)

OPEN HOUSE FRIDAY & SATURDAY 2 to 7

27080 Lake Shore Blvd. in Euclid By owner, custom built, all brick 2 family, side by side, 3 bedrooms 1½ bath each, carpeting & recreation room. Beautiful patio and nice landscaped lot. Two car brick garage. Large utility shed. In perfect condition.

—(125)

For rent

6-room apartment, E. 142 off Lake Shore Blvd. Call 486-9966 or 692-1777.

(129)

BY OWNER

Exceptional Euclid frame bungalow, three bedrooms, finished second floor, recreation room, near everything. 19120 Renwood Ave. off E. 185 St.

—(127)

NAPRODAJ

hiša za dve družini, 5-5 dobra investicija, dvojna garaža. Kličite 333-6074 po 6. uri.

(125)

NOVI ZIDAN RANČ

od Rt. 91, krasne tri spalnice, 1½ kopalnica, jedilna soba, polna klet, dvojna priključena garaža, sposobna za vrnitev davka.

NOVI EUCLID DUPLEX

5-6, prostorne tri spalnice, 1½ kopalnica, jedilna soba, kvalitetno delana, čaka za vašo izbiro dekoracije.

ZIDAN EUCLID

klimatska naprava, tri velike spalnice, dve kopalnici, rekreacijska soba, garaža. Veliko posebnosti. Lastnik gre iz mesta. Dajte ponudbo.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. RE 1-1070

Odprto od 9. do 9.

(125)

FOR SALE BY OWNER

Move in condition, two family frame home. Good area. Near everything. On 18608 Neff Rd. Open 2-5 anytime.

LASTNIK PRODAJA

hiša z dvema spalnicama, bungalow v Euclid, Ohio. Se lahko takoj selite. Kličite 731-4703.

(124)

Baby Sitter Available

Can Babysit an infant and 2 toddlers mornings till 4:30 p.m. From St. Vitus area. 361-2169.

—(125)

FOR RENT E. 71 ST.

south of St. Clair, six large rooms, pay own utilities. Gravity furnace, on 1st floor. See Apt. 1 or call after 6 pm 843-8033.

(126)

—(126)

JANEZ JALEN:

BOBRI

Prva knjiga

SAM

Bela ptica je omahnila in padla v vodo. Jata je hitreje zamahnila s krili in prepevajoč zginila v megli. Umirajoči labod na vodi se je žalostno odzval in obmolnil. Ostrorogi je hitro pognal drevak in pobral že mrtvo ptico. Bil je dobro rejen, že star samec. Nič ne de, če ni siv mladič, saj imata on in Sinjeoka močne zobe.

Jelen se je ozrl naokrog. Ni bil daleč od brega. Kje pa je, ni vedel. Samo približno je slutil. Megla se še ni bila toliko dvignila, da bi se mogel prepoznati. Nič zato. Se mu ni nikamor mudilo. Kaj bi veslari na okrog. Kvečjemu še dlje bi utegnil zaiti od doma. Počaka, da se razgleda.

Ostrorogi je sedel v drevak. Skušal je potegniti puščico iz laboda. Ni se mu posrečilo. Izdrl je samo les, konica iz kresilnika pa je običala v kosti.

Jelen se je že hotel lotiti iz dolgega časa, da oskuba in iztrebi laboda in tako prihrani Sinjeoki delo, ko je zaslísal iz megle udarce vesla. Le kdo utegne biti? In kam se mu mu-di? Ostrorogi je bil res radoveden. Po orožje ni segel. Saj ga nihče ne zasleduje. In pa prese-necen bo tisti, ki pride, ne on. Jelen je vedel, da prihaja en-sam. Je bil namreč že razločil, da udarja eno samo veslo zapo-redno z vsako lopatico po en-krat. Čof, čof, čof, čof.

Kakor iz teme je pridrsel iz megle lahek drevak in se hitel zaustavljati. Jelen se je začu-dil, da se nič bolj ni mogel. Pre-poznal je v veslaču Jezerno Ro-žo. "O!" se je prestrašila dekle. Pa je isti hip že veselo vzklik-nila: "Oho! Ostrorogi Jelen."

Zaveslala sta tik drug poleg drugega.

"Kaj pa ti blodiš naokrog po megli, Jezerna Roža?"

Ostrorogi se je prijazno sklo-nil čez bok drevaka.

"Veslala sem za pesmijo labo-dov in sem zašla. Labodi so od-leteli, jaz pa ne vem, kje sem."

"Pri meni," se je smejal Je-len.

"Tebe se nič ne bojim. O, pred Karpom bi pa bežala kamor koli." Drevak Jezerne je trčil ob Jelenovega.

"Pa če te ugrabim?" Ostrorogi je stegnil roko, jo položil na ožgani hrbet Jezerne in tes-no pritisnil oba drevaka drugega k drugemu. Jezerna Roža se ni branila.

"Če te ugrabim," je ponovil Jelen in tesno objel dekle čez pas.

Drevaka sta se nagnila drug k drugemu in dekle se je naslo-nila na krepkega mladca:

"Danes me še ne boš. Morda kasneje kdaj. Če ne bo drugače. Pa ti sama sporočim, kdaj in kam pridi."

Ostrorogi je globoko zajel sapo. Res bi najrajši potegnil Jezerno iz njenega drevaka v svojega, zaveslal v Dolgi potok in ostal za vedno pri svojih bo-brih, katere čuva beli starec.

Kakor bi bila Roža uganila njegovo misel, se mu je začela odmikati. Celo oporekla mu je: "Sem mislila, da si name či-sto pozabil, ko se od nikoder ne prikažeš."

"O, nisem," se je razvnel Je-len: "Dokaj mislim nate."

Jezerna je odrinila za par ko-molcev svoj drevak: "Meni se je prav nocoj sanjalo o tebi."

"Res, Roža?"

"Prav zares. Da si vrgel Neo-kretnega Karpa v vodo in se je res izpremenil v zavaljenega lenega karpa."

Ostrorogi se je glasno smejal: "Hahaha! Ko bi se le!"

"Ti se lahko smeješ. Meni je pa tesno, kadar se spominim nanj. Če bom morala biti res

njegova —." Roža se je zres-nila.

"Ne boš, ne boš," je hitel zat-jevati Jelen. "In če ga ubijem."

"Brat brata —?" Jezerna je Ostrorogega strmo pogledala.

"Četudi!" je stisnil Ostrorogi zobe.

Jezerna pa je kakor zaprosila: "Nikar. Prokletstvo bi si nako-pal in Nevidni bi vrgel nate og-njeno streljo."

Jelen ni vedel kaj odgovoriti. Tudi Jezerna je obmolnila. Gledala sta vsak na svojo stran v vodo, kakor bi na dnu jezera hotela videti svoje bodoče življe-nje. Nad njima pa se je razka-dila megla. V svoji zamišljeno-sti bi tega niti ne opazila, da nista zagledala globoko pod vodno gladino sonca, ki je sijalo z visokega neba in se ogledovalo v vodi.

Jezerna je dvignila glavo: "Mi je pravil Sulec, da misliš zabiti lastno kolišče."

"Seveda." Ostrorogi se je vz-ravnal.

"No, daj kmalu," je Roža ka-kor zaprosila.

"Se to zimo."

"Imaš dovolj lesa?" je poskr-bela dekle izpod Plešivce.

"Se preveč. Odkril sem dvoje še neizrabljenih in dokaj števil-skih bobrišč. Večje in zgornje mi čuva beli bober."

"Beli bober?" Jezerna se je skoraj prestrašila. "Glej, da se ga ne dotakneš in da se mu ne zameriš."

"Ne skrbi!" Čudno, da se je Ostrorogi prav ta trenutek do-mislil, na kar bi se bil lahko že davno spomnil. Brž je povedal Roži: "Utegnil sem se mu že celo prikupiti. Ubil sem risa, ki je

hodil klat njegovo družino."

"Takooo —" se je začudila Jezerna: "In boš nosil njegov kožuh?"

"Bom," je bil ponosen Jelen. (Dalje prihodnjič)

— Narodni gozdovi v ZDA imajo okoli 200 milijonov akrov površine.

Help Wanted Male & Female Help wanted Male or Female

PHYSICAL THERAPISTS

Must be licensed or eligible for Florida license. An opening now exists for Physical Therapists in Staff Position who are interested in situation that would not be confined to Hospital or Institution.

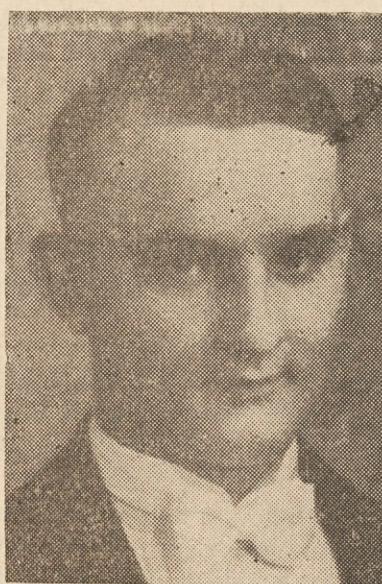
We offer Excellent Starting Salary and Fringe Benefit Program. Relocation expenses reimbursed after 1 year of employment with company. Call "collect" or write:

GULF COAST HOME HEALTH SERVICES
411 PASADENA AVE., SOUTH
ST. PETERSBURG, FLORIDA 33707
813/344-4048

(124)

TELEVIZIJSKI ZVEZDNIK — Fred Muggs, ki je nastopal na televizijskem sporedu "Today", je dopolnil 23 let. Na sliki ga vidimo pri "urejanju frizure".

V blag spomin

25. OBLETNICE
ODKAR JE UMRL NAS
LJUBLJENI BRAT

ANTON KLANČAR

ki je preminul v Gospodu
14. avgusta 1950

25. let je že minilo odkar si, dragi, šel od nas, a vedno svež spomin je na Te, pogrešamo Te vsaki čas.

V miru božjem sladko snivaj, Dragi, nepozabni nam, v nebesih rajsko srečo uživaj, do svidenja na vekomaj!

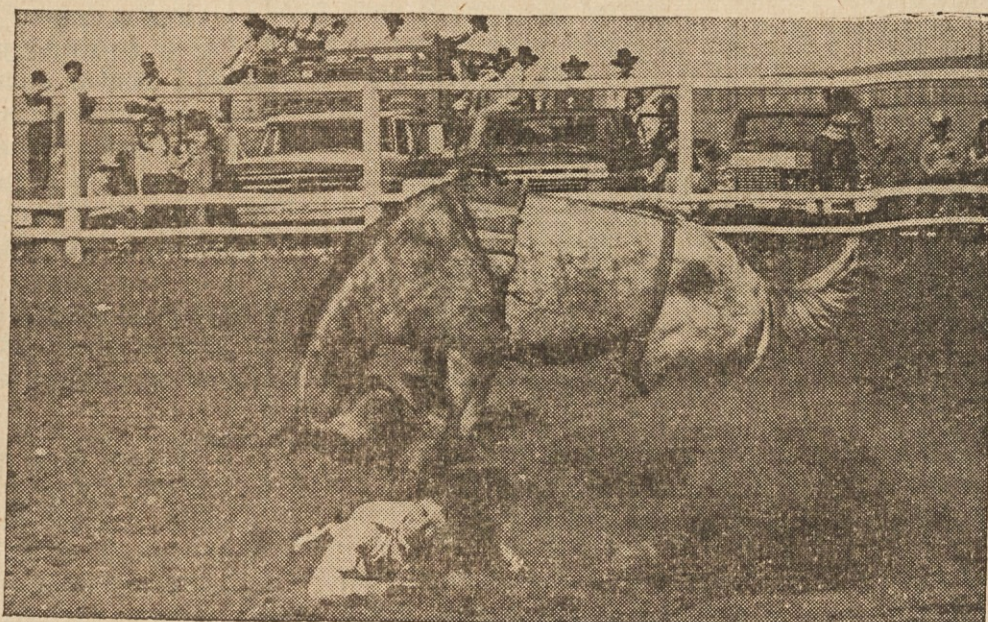
Zalujoči:

ROSE FAJDIGA, sestra
FRANK in CELIA KLANČAR,
brat in žena
LOUIS in EVELYN KLANČAR,
brat in žena

Cleveland, O. 14. avgusta 1975.

KAVBOJSTVO JE ŠE VEDNO DOVOLJ ŽIVO

Kavbojstvo je še vedno živo na našem Zahodu in Jugozahodu, kjer so obsežna področja pašnikov z govejo živino. Kavboji — kravji pastirji — radi kažejo svoje sposobnosti, kot je to običaj v vseh poklicih. Pri njih šteje predvsem jahanje divjih konj in tudi biko v. Prirejajo tekme v rodeu in se jih seveda udeležujejo. Pri teh tekmah so uspešni zlasti Indijanci s svojimi starimi skušnjami.

S ponijevega hrbta opazujeta otroka na North American Indian Days rodeu na Black-foot rezervaciji v Browningu, Mont. (na levi zgoraj) tekmovanje. Na levi je konj stresel svojega jahača, na desni zgoraj pa se star kavboj pripravlja na nagel ulov in povezavo teleta.

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazic
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Osborne
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

Za vsakovršna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE ISČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE ISČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.